

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/78/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813010379
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Vranka
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3813010379.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Rastislava Vranku a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Ondreja Samaša v trestnej veci odsúdeného S. H. na neverejnom zasadnutí dňa 11. decembra 2013 prejednal sťažnosť odsúdeného S. H. proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 28. augusta 2013, sp.zn. 1Nt/20/2013 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr.por. napadnuté uznesenie sa zrušuje v celom rozsahu a súdu prvého stupňa sa ukladá, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

Okresný súd Prievidza uznesením zo dňa 28. augusta 2013, sp.zn. 1Nt/20/2013, podľa § 399 ods. 2 Tr. por. v spojení s § 394 ods. 1 Tr. por. zamietol návrh odsúdeného S. H. na povolenie obnovy konania v trestnej veci, v ktorej bol právoplatným rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 18.5.2012, sp. zn. 3T/223/2011 uznaný za vinného z pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. a z prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák. a odsúdený podľa § 212 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/ Tr. zák., § 37 písm. h/, m/ Tr. zák., § 38 ods. 7 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. a § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 3 mesiace so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a na trest prepadnutia veci pri súčasnom zrušení rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 28.7.2011, sp. zn. 2T/303/2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 27.3.2012, sp. zn. 2To/9/2012 vo výroku o treste. Svoje rozhodnutie okresný súd odôvodnil v podstate tým, že nezistil dôvody pre povolenie obnovy konania v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por., pretože nevyšli najavo žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mohli sami osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o treste odsúdeného, pričom nález Ústavného súdu SR z 28. novembra 2012, sp.zn. PL ÚS 106/2011, ktorý bol vyhlásený dňa 21. decembra 2012 v Zbierke zákonov pod č. 428/2012 a ktorým v § 41 ods. 2 Tr.zák. časť prvej vety za bodkočiarkou („súd uloží páchateľovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“) bola vyhlásená za protiústavnú, nepovažoval za obligatórnu podmienku obnovy konania.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej trojdňovej lehote sťažnosť odsúdený S. H.. V jej písomnom odôvodnení prostredníctvom obhajcu namietal správnosť napadnutého uznesenia, ktoré nepovažoval za správne a zákonné z dôvodu, že podľa jeho názoru sú dané podmienky pre povolenie obnovy konania s poukazom na nález Ústavného súdu SR z 28. novembra 2012, sp.zn. PL ÚS 106/2011, ktorý je novou skutočnosťou v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. Na základe uvedených dôvodov alternatívne navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušil a sám rozhodol tak, že jeho návrhu na povolenie obnovy konania vyhovie a obnovu konania povolí.

Krajský súd na podklade sťažnosti odsúdeného, ktorá mu spolu so spisom bola predložená dňa 4. októbra 2013, preskúmal na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr.por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že sťažnosť

odsúdeného je dôvodná. Súd prvého stupňa nepostupoval totiž vecne správne, keď napadnutým uznesením zamietol návrh odsúdeného S. H. na povolenie obnovy konania v predmetnej trestnej veci, hoci na taký postup neboli splnené zákonné podmienky uvedené v ustanovení § 394 ods. 1 Tr. por.

Ustanovenie § 394 ods. 1 Tr. por. upravuje podmienky obnovy konania, ktoré sa týkajú nedostatkov skutkových zistení, vrátane osoby páchatel'a ako skutočností alebo dôkazov súdu skôr neznámych, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti rozhodnutia. Netýkajú sa zmeny právneho stavu, t. j. zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu. Nález Ústavného súdu SR, že právny predpis, jeho časť alebo niektoré ustanovenie nie je v súlade s Ústavou, preto nemôže byť „novou skutočnosťou súdu skôr neznámou“ v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. a tým len jednou z podmienok obnovy konania, ale ak bol z toho dôvodu podaný návrh na obnovu konania, je dôvodom obnovy konania „ex lege“, t. j. na základe § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.

Ak je podaný návrh na povolenie obnovy konania vo veci, ktorá skončila právoplatným rozhodnutím a ktorý vychádza len zo skutočností predpokladaných v ustanovení § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii ústavného súdu, je splnenie podmienok obnovy konania konštatované už v tomto ustanovení. Súd preto už nemôže skúmať splnenie iných podmienok uvedených v § 394 ods. 1 Tr. por., ale obnovu konania povolí podľa § 394 ods. 1 Tr. por. z dôvodu uvedeného v § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Iba v prípade, ak bolo použité ustanovenie podľa § 39 ods. 1 alebo ods. 2 písm. a/ až c/ alebo písm. e/ Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody vo vzťahu k trestnej sadzbe trestu odňatia slobody upravenej podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom do 21. decembra 2012, ustanovenie § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov v spojitosti s nálezom Ústavného súdu SR z 28. novembra 2012, sp.zn. PL ÚS 106/2011, vyhláseného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod číslom 428/2012 dňa 21. decembra 2012, sa nepoužije. Účinky použitia ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom pred 21. decembrom 2012, časti prvej vety za bodkočiarkou, by totiž boli negované práve použitím ustanovenia § 39 ods. 1 alebo ods. 2 písm. a) až c) alebo písm. e) Trestného zákona. Sprisnená trestná sadzba by totiž v takom prípade nebola použitá, a to pre jej neprimeranú prísnosť vzhľadom na okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a, alebo by nebola použitá z iného zákonom určeného dôvodu. Súd by v takom prípade mohol v zákonom ustanovenom rozsahu znížiť trest až pod dolnú hranicu trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovenú v osobitnej časti Tr. zák., teda zníženie by sa neodvíjalo od dolnej hranice určenej podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom pred 21. decembrom 2012, časti prvej vety za bodkočiarkou. Súd by teda mohol využiť celú časť sadzby pod asperačne zvýšenou spodnou hranicou a uložiť (s príslušným obmedzením) ešte aj nižší trest (k tomu pozri Stanovisko trestno-právneho kolégia NS SR Tpj 44/2013 zo dňa 26.11.2013 i rozhodnutie 13. publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky čiastka 1/2013). V takom prípade by sa ustanovenie § 41b zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov v spojení s nálezom Ústavného súdu z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, nepoužilo, nakoľko ústavne nesúladné účinky ustanovenia § 41 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom pred 21. decembrom 2012, časti prvej vety za bodkočiarkou, by na dotknutý prípad nedopadli.

Súd prvého stupňa teda vychádzal z nesprávneho právneho názoru, podľa ktorého nález Ústavného súdu SR z 28.11.2012, PL ÚS 106/2011 publikovaný v Zbierke zákonov pod č. 428/2012 Z.z. týkajúci sa „protiústavnosti“ časti ustanovenia § 41 ods. 2 Tr.zák. (veta za bodkočiarkou) považoval za skutočnosť alebo dôkaz skôr neznámy tak, ako to má na mysli ustanovenie § 394 ods. 1 Tr.por. a v nadväznosti na to chybné vyvodil záver, že ani vzhľadom k vyššie citovanému nálezu Ústavného súdu SR pôvodne uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 3 mesiace nie je v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a.

Nález Ústavného súdu SR, že právny predpis, jeho časť alebo niektoré jeho ustanovenie nie je v súlade s Ústavou nemôže byť „novou skutočnosťou“ súdu skôr neznámou v zmysle § 394 ods. 1 Tr.por. Podmienky obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Tr.por. sa netýkajú zmeny právneho stavu, teda zmeny zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu. Ak teda bol podaný návrh na povolenie obnovy konania vo veci, ktorá skončila právoplatným rozhodnutím, ktorý vychádza len zo

skutočnosti predpokladaných v ustanovení § 41b ods. 1 Zák. č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu, je splnenie podmienok obnovy konania konštatované priamo už v tomto ustanovení (ide o dôvod obnovy konania „ex lege“).

V posudzovanom prípade bol odsúdenému S. H. vyššie uvedeným právoplatným rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 18.5.2012, sp. zn. 3T/223/2011 uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 3 mesiace aj za použitia ustanovenia § 41 ods. 2 Tr.zák., vrátane časti prvej vety za bodkočiarkou - asperačná zásada, avšak pritom bez použitia ustanovenia podľa § 39 ods. 1 alebo ods. 2 písm. a/ až c/ alebo písm. e/ Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody vo vzťahu k trestnej sadzbe trestu odňatia slobody upravenej podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom do 21. decembra 2012. Nebolo preto potrebné, aby súd prvého stupňa v tomto prípade skúmal splnenie podmienok uvedených v § 394 ods. 1 Tr.por., ale obnovu konania bolo potrebné povoliť podľa § 394 ods. 1 Tr. por. per analógiám z dôvodu uvedeného v § 41b ods. 1 Zák. č. 38/1993 Z.z. v znení neskorších predpisov (zhodne Stanovisko trestno-právneho kolégia NS SR Tpj 44/2013 zo dňa 26.11.2013).

Na základe uvedených dôvodov krajský súd zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol. V predmetnej veci bude totiž potrebné povoliť obnovu konania v prospech odsúdeného, vo vzťahu k výroku o treste, za súčasného zrušenia výroku o treste v pôvodnom odsudzujúcom rozsudku. Súd prvého stupňa vo výroku svojho rozhodnutia pritom bude musieť použiť ustanovenie § 41b ods. 1 vyššie citovaného Zák. č. 38/1998 Z.z., ako aj ustanovenie § 394 ods. 1 Tr.por. per analógiám, za súčasného zrušenia výroku o treste v preskúmanom rozsudku a naň nadväzujúcich rozhodnutí podľa § 400 ods. 1 Tr.por. Súbežne s povolením obnovy konania bude však navyše potrebné rozhodnúť aj o väzbe odsúdeného podľa § 403 Tr.por. (o vzatí či nevzatí do väzby) a pred rozhodnutím o väzbe bude nevyhnutne potrebné odsúdeného aj k tejto otázke vypočúť.

O väzbe pritom rozhodne súd prvého stupňa samostatným výrokom už v rámci uznesenia, ktorým bola povolená obnova konania s tým, že v prípade rozhodnutia o vzatí odsúdeného do väzby začiatok plynutia lehoty väzby bude určený okamihom nadobudnutia právoplatnosti oznámeného uznesenia. Hoci o väzbe rozhodne súd prvého stupňa ešte pred právoplatnosťou uznesenia o povolení obnovy konania, nepôjde o rozhodnutie v rozpore s § 403 Tr. por., pretože výrok odkladajúci začiatok plynutia lehoty väzby vylučuje akýkoľvek zásah do výkonu trestu odňatia slobody a zabezpečuje, že účinky väzby nastanú až po právoplatnosti uznesenia o povolení obnovy konania. Ak by následne, v prípade podaného opravného prostriedku, bolo nadriadeným súdom zrušené uznesenie súdu prvého stupňa a zamietnutý návrh na povolenie obnovy konania, žiadne účinky väzby v takom prípade nemôžu nastať. V prípade rozhodnutia o vzatí odsúdeného do väzby takýto postup umožňuje plynulý prechod obmedzenia osobnej slobody formou výkonu trestu na obmedzenie osobnej slobody formou väzby a zároveň najlepšie vyhovuje podmienkam spravodlivého procesu, keď plne rešpektuje právo obvineného byť pred rozhodnutím o väzbe vypočutý. Vyššie uvedený postup nielenže vyhovuje podmienke bezodkladného rozhodnutia o väzbe (§ 403 Tr. por.), ale vyplýva aj z ustanovenia § 86 ods. 1 Tr. por. prvá veta, z ktorej vyplýva, že ide o tzv. rozhodnutie o väzbe vopred. Pred rozhodnutím o väzbe sa pritom musí v rámci verejného zasadnutia o obnove konania primerane postupovať podľa § 72 ods. 2 Tr. por., najmä ide o to, aby bol odsúdený vypočutý, keďže ďalšie podmienky budú v takom prípade splnené (vykoná sa verejné zasadnutie - § 402 ods.2 Tr. por.).

Vzhľadom na to, že povolením obnovy konania vo vzťahu k výroku o súhrnnom treste, za súčasného zrušenia výroku o treste v pôvodnom odsudzujúcom rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 18.5.2012, sp. zn. 3T/223/2011, dôjde zároveň k obnoveniu výroku o treste uloženom odsúdenému skorším rozsudkom (rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 28.7.2011, sp. zn. 2T/303/2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 27.3.2012, sp. zn. 2To/9/2012), súd prvého stupňa bude povinný skúmať, či neprichádza do úvahy nariadenie a výkon tohto skoršieho trestu odňatia slobody, ktorý má v takom prípade prednosť pred prípadným výkonom väzby.

Krajský súd vzhľadom na uvedené dôvody a na podklade dôvodne podanej sťažnosti odsúdeného rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.